Hadithi 63

FADHILA ZA KUFUNGA RAMADHAN

Kutoka kwa Abu Huraira Mwenyezi Mungu awe radhi naye amesema: Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu rehma na Amani zimfikie:

1 “Mwenye kufunga Ramadhani kwa imani na kwa kutaraji malipo, atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia.

2 Mwenye kuswali usiku wa cheo kwa imani na kwa kutaraji malipo, basi atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia” (1)

Kutoka kwa Abu Huraira Mwenyezi Mungu awe radhi naye amesema: Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu rehma na Amani zimfikie:

3 “Mwenye kuswali usiku wa cheo kwa imani na kwa kutaraji malipo, basi atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia” (2)

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1901) na Muslim (760).
2 Imepokewa na Al-Bukhari (37) na Muslim (759).

Ayah

Mwenyezi Mungu Mtukufu amesema:

- ﴿*Enyi mlioamini! Mmeandikiwa Saumu, kama waliyo andikiwa waliokuwa kabla yenu ili mpate kuchamngu (183) (Mfunge) siku maalumu za kuhisabika. Na atakayekuwa miongoni mwenu mgonjwa au yumo safarini basi atimize hisabu katika siku nyengine. Na wale wasioweza, watoe fidiya kwa kumlisha masikini. Na atakayefanya wema kwa kujitolea, basi ni bora kwake. Na mkifunga ni bora kwenu, kama mnajua (184) Mwezi wa Ramadhani ambao imeteremshwa humo Qur'ani kuwa ni uwongofu kwa watu, na hoja zilizowazi za uwongofu na upambanuzi. Basi ataye kuwa mjini katika mwezi huu naafunge. Na mwenye kuwa mgonjwa au safarini, basi atimize hisabu katika siku nyengine. Mwenyezi Mungu anakutakieni yaliyo mepesi wala hakutakieni yaliyo mazito, na mtimize hiyo hisabu, na mumtukuze Mwenyezi Mungu kwa kuwa amekuongoeni ili mpate kushukuru.*﴾ [Al-Baqarah: 183 - 185].
- ﴿*H'a Mim (1) Naapa kwa Kitabu kinachobainisha (2) Hakika tumekiteremsha katika usiku uliobarikiwa. Hakika Sisi ni Waonyaji (3) Katika usiku huu hubainishwa kila jambo la hikima.*﴾ [Al-Dukhan: 1 - 4].
- ﴿*Hakika Sisi tumeiteremsha Qur'ani katika Laylatul Qadri, Usiku wa Cheo mtukufu (1) Na nini kitacho kujuulisha nini Laylatul Qadri? (2) Laylatul Qadri ni bora kuliko miezi elfu (3) Huteremka Malaika na Roho katika usiku huo kwa idhini ya Mola wao Mlezi kwa kila jambo (4) Amani usiku huo mpaka mapambazuko ya alfajiri.*﴾ [Al-Qadr: 1 - 5].

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman ibn Sakhr al-Dawsi, al-Azdi, al-Yamani, anayejulikana sana kwa lakabu yake, “lakabu ni jina la kupewa tu kwa utani” na hili ndio jina mashuhuri zaidi ya majina yote yaliyosemwa juu yake na jina la baba yake. Ni sahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, rehema na amani zimshukie. Alikuwa akienda naye popote aendapo, na alikuwa miongoni mwa masahaba waliohifadhi na kusimulia hadithi nyingi sana kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehma na Amani ziwe juu yake, “kama alivyosema Al-Bukhari, Zaidi ya hadithi mia nane zilipokewa kutoka kwake –kati ya masahaba na matabiiy. Umar bin Al-Khattab aliMtumia kama gavana wa Bahrain, kisha akarudi na kuishi Madina na alikuwa ameshughulika na kusimulia hadithi na kuwafundisha watu kuhusu dini yao, na alikufa Madina mwaka wa (58 AH) (1)

Muhtasari

Mtume amani iwe juu yake anafahamisha kwamba mwenye kufunga Ramadhani kwa kuamini kuwa ni jambo la wajibu juu yake, akitaraji malipo kutoka kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, Mwenyezi Mungu atamsamehe madhambi yake yaliyotangulia, na mwenye kukesha usiku wa cheo pia. kwa kuamini, na akitaraji malipo kutoka kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia. Inafaa zaidi kwa mwenye kuswali Ramadhani nzima; Pia atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia.

1 Pitia ufafanuzi wake katika: “Maarifaat al-Sahaba” cha Abu Nu'aym (4/1846), “Aliastieab Fi Maerifat Al'ashabi” cha Ibn Abd al-Bar (4/1770), “usud al-Ghaba” cha Ibn al. -Atheer (3/357), “Al-Isbah fi Tamyiiz al-Sahaba” cha Ibn Hajar Asqalani (4/267).

Ufahamu

1 Ametaja Mtume Rehema na Amani zimshukie kuwa mwenye kufunga mwezi wa Ramadhani kwa kuamini kuwa Mwenyezi Mungu amemfaradhishia, na kusadikisha ahadi za Mwenyezi Mungu kwa wanaofunga na aliyowaandalia na kutaka malipo kutoka kwa Mwenyezi Mungu, wala hatarajii malipo kwa yeyote isipokuwa yeye, bali anataka radhi za Mwenyezi Mungu kupitia hayo. Bila kujionyesha au sifa, mwenye kuupokea mwezi kwa wema, kutumia nyakati katika kumtii Mwenyezi Mungu na kuwa karibu naye. - malipo yake ni kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu humsamehe dhambi zake zilizotangulia.

Kufunga: Kujinyima chakula, vinywaji na matamanio, kwa nia ya kuMuabudu Mwenyezi Mungu, kuanzia alfajiri ya kusali hadi kuzama kwa jua, mwito wa kusali. Mwenyezi Mungu anasema: **"**Na kuleni na kunyweni mpaka ubainike kwenu weupe wa alfajiri katika weusi wa usiku. Kisha timizeni Saumu mpaka usiku. [Al-Baqarah: 187], Na Mwenyezi Mungu Mtukufu amesema katika Hadithi Qudsi: "Anaacha matamanio yake na chakula chake kwa ajili Yangu"[1]

2 Kisha akamjulisha Mtume rehma na amani zumshukie kuwa mwenye kuutekeleza usiku wa cheo kwa sala, dua, utajo, kusoma Qur-aan na ibada nyinginezo kwa sharti la imani na malipo pia. Atasamehewa dhambi zake za awali. Sio sharti kwamba mtu aswali usiku mzima, bali hii hutokea kwa kutekeleza sehemu yoyote ya ibada, hata ikiwa ni kiasi kidogo, kama katika tahajjud kamili au kutekeleza sala ya kusimama pamoja na imamu.[2]

Usiku wa Amri uliitwa kwa jina hili kwa sababu ni wa daraja kubwa kwa Mwenyezi Mungu. Ndani yake, Qur'an iliteremshwa kwenye Nyumba tukufu katika mbingu ya dunia. Kwa sababu Amesema Mwenyezi Mungu Aliyetukuka: "Hakika Sisi tuliiteremsha katika Usiku wa Cheo" [Al-Qadr: 1]. Ndani ya usiku huo huandikwa makadirio ya waja, na yatakayojiri mwaka huo kutoka kwenye Ubao Uliohifadhiwa, kisha huchukuliwa kutoka hapo kwa nyakati maalumu [3]. Mwenyezi Mungu Mtukufu amewaneemesha waja wake kwa wingi wa matendo mema katika usiku huo, kwani ni kama alivyosema Mwenyezi Mungu:" Usiku wa cheo ni bora kuliko miezi elfu" [Al-Qadr: 3].

Laylat al-Qadr haieleweki katika kumi la mwisho la Ramadhani, kwa hivyo yeyote anayeswali mikesha yote kumi bila shaka ameupata Usiku wa cheo. Mama wa Waumini, Aisha, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, amesema: "Anapoingia Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake katika siku kumi, alikuwa akiongeza juhudi, akiuhuyisha usiku katika swala, na anaiamsha familia yake." [4] Kuna uwezekano mkubwa wa kuwa kwenye masiku hayo; Kwa sababu Mtume, amani iwe juu yake, alisema: "Tafuteni Laylatul-Qadr katika kumi la mwisho la Ramadhani"[5]

---

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1894) na Muslim (1151).
2 Tazama: Tarh Al-Tathreeb fi Sharh Al-Taqreeb cha Al-Iraqi (4/161).
3 Tazama: "Al-Mufhim Limaa 'Ashkala Min Talkhis Kitab Muslimin" cha Al-Qurtubi (2/390).
4 Imepokewa na Al-Bukhari (2024) na Muslim (1174).
5 Imepokewa na Al-Bukhari (2017) na Muslim (1169).

3 Katika Hadithi nyingine, Mtume Rehema Na Amani zimshukie ameeleza kuwa mwenye kukesha mikesha yote ya Ramadhani akiwa ni Muumini kwa kutaka malipo, atasamehewa madhambi yake yaliyotangulia. Hakuna mgongano baina ya kusamehewa madhambi kwa kuswali Ramadhani nzima na kuswali Usiku wa Daraja. Kila kauli katika hizo inafaa kufuta maovu, isipokuwa kwamba kila kauli kuna kitu ambacho hakipatikani kwenye kauli nyingine. Kuswali Ramadhani yote ni kugumu, lakini mwenye kuitekeleza bila shaka ataufikia Usiku wa Daraja, hivyo atasamehewa kwa kushika Ramadhani na kwa kuutambua Usiku wa Daraja. Kuswali usiku wa cheo sio jambo gumu kama kuswali mwezi mzima, bali kunahitaji uchunguzi na kukisia, na mtu anaweza kuupata baada ya hapo au asiupate, kwa hivyo ni bora kuswali mwezi mzima. Kwa sababu ya malipo, na kuwa na hakika usiku wa majaaliwa.

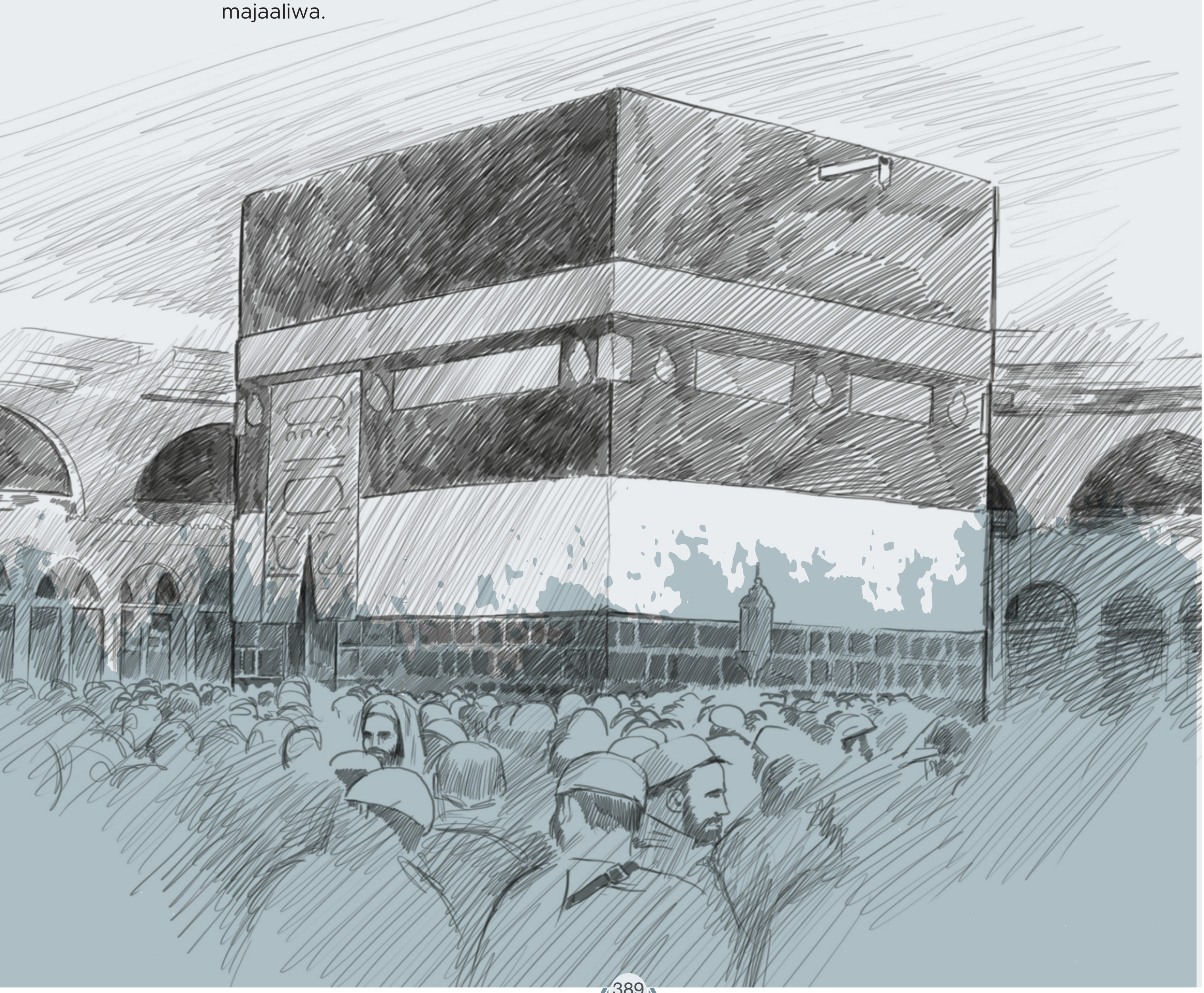

Mafunzo

1 Ni moja ya wema mkubwa wa Mwenyezi Mungu kwetu kwamba ameweka nyakati na mahali fulani fadhila na manufaa ambayo si kwa ajili ya wengine; Akaifanya siku ya Arafa kuwa siku bora zaidi ya mwaka, na Ijumaa kuwa siku bora zaidi ya wiki, na akaifanya Al-Kaaba kuwa bora kuliko sehemu zote, Ramadhani kuwa bora zaidi ya miezi, na Laylatul-Qadr kuwa bora kuliko usiku wote. Na Mwenyezi Mungu alifanya katika nyakati hizo kuwa ni mahali pa ushindi mkubwa na mafanikio ya wazi na jambo linalomsukuma mwanadamu kufanya kazi, na kuitumia vizuri fursa ya pumzi.

2 Katika matendo ni lazima kuwa na imani na kutaraji malipo; Kazi za kafiri hazikubaliwi, na yeyote asitarajie malipo ya kazi hiyo au kaifanya kuwa ni ya kujionyesha na sifa hatalipwa kwayo. Kwa sababu yeye, Mtume amani iwe juu yake, alisema: “Matendo ni kwa nia tu.”[1] Muislamu hana budi kuwa na nia safi katika matendo yake yote, na kutaraji kwa kila anachofanya ili kupata radhi za Mwenyezi Mungu.

3 Imani na thawabu ndio msingi wa kila kitendo, hata kufikia kuwa pamoja katika ufafanuzi wa Talq bin Habeeb, Mwenyezi Mungu Mtukufu amrehemu, kwa uchamungu kwa kusema: “Fanya utiifu kwa Mwenyezi Mungu, ukiwa juu ya nuru itokayo kwake, kwa kutaraji malipo kutoka kwake Mwenyezi Mungu, na uache kumuasi Mwenyezi Mungu ukiwa juu ya nuru itokayo kwake, kwa kuogopa adhabu yake.” Kwa maana kila tendo ni lazima lifungamane na imani, na lengo lake ni malipo ya Mwenyezi Mungu, na kutafuta radhi zake [2]

4 Mwenyezi Mungu Mtukufu ameuficha usiku wa cheo ili mja afanye juhudi katika kumtii Mwenyezi Mungu kila wakati, ili asijitahidi katika usiku mmoja na kuacha mikesha iliyosalia, vilevile Mwenyezi Mungu Mtukufu alivyoificha saa ya kujibiwa siku ya Ijumaa kwa hilo; ili waja wake wamuombe Mola wao Mlezi siku nzima.

5 Dhambi ni moja ya sababu kubwa inayomzuia mtu kuwafiqishwa katika kheri. Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake alitoka kwenda kuwaambia watu kuhusu usiku wa cheo, akakuta watu wawili wakibishana msikitini, na Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake akasahau wakati wake kwa sababu hiyo [3] Muislamu hana budi kujiepusha na madhambi mpaka Mwenyezi Mungu autie nuru moyo wake na kumuongoza kushika baraka na matendo ya utiifu.

6 Una njia mbili za kupata msamaha wa Mwenyezi Mungu; Moja wapo ina ugumu ambao haukosi raha ya utiifu na kujikurubisha kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, kwa kutekeleza mikesha yote ya Ramadhani. Na nyingine: nyepesi, ambayo ni kutosheka na kuswali usiku wa daraja na kuutafuta, kwa hivyo la kwanza ni yakini, na jingine linatokana na dhana, basi ni ipi unayoichagua: dhana au yakini?

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1) na Muslim (1907).

2 Tazama: “Al-Risalah al-Tabukiyyah = Zad al-Muhajir ‘iilaa rabihi”” cha Ibn al-Qayyim (1/10), “Madarij al-Salikeen” cha Ibn al-Qayyim (1/459).

3 Imepokewa na Al-Bukhari (2023).

7 Amesema Ibn Rajab, Mwenyezi Mungu amrehemu: “Wapendanao wana mikesha mirefu, basi wanaihesabu mikesha kumi ya kila mwaka, na wakiipata, wanapata wanachokitaka. Na kuwatumikia wapenzi wao”[1].

Amesema mshairi:

Ramadhani kwa matendo mema kiganja chako kinajaa = na ulimwengu unasafiri kwa lulu za wema wako.

Ewe maandamano ambayo bendera zake ni utakatifu = zinaipamba dunia kwa ajili yake inapata manukato.

Umekuja na rehema, kwa maana mbingu zinang’ara = na ardhi ni chimbuko ya mkali kutoka kwenye paji la uso wako.

Nafsi zilipiga kelele kwa uwepo wako na haraka = wale walio karibu nao na machozi yao wanakusanyika.

1 “Latif al-Maaref” cha Ibn Rajab (uk. 204).